

LAURENȚIU RĂDVAN, *At Europe's Borders: Medieval Towns in the Romanian Principalities.* Brill: Leiden, Boston, 2010, 613 p.

Impresionantul volum publicat de Laurențiu Rădvan în noua colecție tematică a editurii Brill, „East Central and Eastern Europe in the Middle Ages, 450–1450”, reprezintă prima mare sinteză în limba engleză dedicată cercetării fenomenului urban medieval din spațiul românesc extracarpatic, în conexiune cu situația urbană din ariile istorice învecinate.

Sumarul evidențiază o structură echilibrată și logică, alcătuită din trei părți, subdivizate în câte trei capitole, și acestea cu multe similarități tematice. Prima parte se referă la orașele medievale din Europa Centrală și de Est, a doua parte la orașele din Țara Românească și ultima parte la orașele din Moldova. În general, temele principale abordate în capitolele cărții se referă la geneza, evoluția și organizarea orașelor medievale, aspecte demografice și economice, structuri sociale și etnice, organizare administrativă și instituții centrale, topografie și toponimie urbană. Capitolele de sinteză sunt completate cu studii de caz documentate referitoare la apariția și evoluția orașelor și târgurilor din spațiul românesc extracarpatic. În acest sens, semnalăm faptul că unele dintre aceste localități beneficiază pentru prima dată de o tratare științifică încheagată și pertinentă, privitoare la faza de început a evoluției lor urbane.

Prima parte constituie o sinteză referitoare la fenomenul urban din Polonia, Ungaria (inclusiv Transilvania) și sudul Dunării, completată cu studii de caz concludente pentru evoluția urbană din aceste arii geopolitice (Wrocław și Cracovia, în Polonia, Buda, Esztegom, Sopron, Győr, Pécs și Timișoara, în Ungaria, Târnovo, în Bulgaria). Opțiunea autorului pentru elaborarea acestei părți este nu doar justificată într-un asemenea context, ci și foarte profitabilă din perspectivă științifică, didactică și bibliografică. Un avantaj cert îl constituie faptul că sunt utilizate un număr mare de lucrări străine, majoritatea foarte recente.

A doua parte se referă la geneza și evoluția orașelor medievale din Țara Românească. Această amplă secțiune reproduce în limba engleză, într-o formă revăzută și mai sintetică, conținutul unei alte lucrări semnată de același autor, *Orașele din Țara Românească până la sfârșitul secolului al XVI-lea*, (Iași, 2004). Deoarece volumul respectiv este deja cunoscut și prezentat în mai multe periodice de specialitate din țară – între care și în *Historia Urbana*, 12 /2004, nu mai insistăm asupra versiunii traduse.

În schimb, a treia parte, referitoare la orașele din Moldova, constituie o contribuție nouă, nevalorificată încă în limba română, și reprezintă continuarea firească și așteptată a ambițiosului proiect științific asumat de Laurențiu Rădvan în domeniul istoriei urbane. Investigația debutează cu o privire asupra situației politice, economice și religioase a zonei, analiza documentelor interne și externe, precum și a surselor arheologice. Cum este și firesc, mai întâi el expune teoriile și problemele controversate privitoare la formarea statului medieval Moldova, totul într-o prezentare sintetică și coerentă, care nu depășește însă rezultatele consacrate deja în istoriografia națională. În schimb, când este vorba despre fenomenul urban în sine, autorul recurge la analiza de detaliu, ajungând la rezultate proprii, convingătoare. Acolo unde se impune, autorul suplinește absența surselor primare cu surse secundare și cu interpretarea descoperirilor arheologice, recurge la interpretarea structurii urbanistice, analiza topografică, lectura regresivă a planurilor urbane moderne, valorificând, de asemenea, cercetările recente de istoria urbanismului.

Bibliografia citată în volum este compusă atât din cunoscutele colecții de documente medievale, cât și din alte surse primare și secundare, volume de sinteză și studii speciale. Documentația este solidă, bibliografia națională excelent asimilată, iar cea internațională privitoare la Europa Centrală și de Est, inspirat utilizată

Prin amplexarea temei asumate, efortul și calitatea documentării, capacitatea de sinteză, rigoarea analizei, pertinenta concluziilor și diseminarea internațională, volumul redactat de Laurențiu Rădvan constituie, fără îndoială, o lucrare fundamentală pentru domeniul istoriei orașelor din România.

Dan Dumitru Iacob

**Rumänische Akademie
Kommission für Städtegeschichte Rumäniens
STÄDTGEGESCHICHTLICHE INFORMATIONEN**

Resümee

Im Informationsblatt Nr. 153 ist das Programm der diesjährigen nationalen Tagung der Städtegeschichtekommission Rumäniens abgedruckt, die zwischen dem 27. und 29. Mai in Brăila im dortigen Museum abgehalten wird. Desgleichen wird die Neuerscheinung Laurențiu Rădvans *At Europe's borders: medieval towns in the Romanian Principalities*, Leiden, Boston, Brill, 2010 vorgestellt.

CIOR, Bulevardul Victoriei 40, RO – 550024 Sibiu
tel: 0040 269 212604, fax: 0040 269 216605

www.icsusib.ro; spanu@icsusib.ro

ISSN 1224-2853

Redactor: Anda-Lucia Spânu

ACADEMIA ROMÂNĂ
COMISIA DE ISTORIE A ORAȘELOR DIN ROMÂNIA

**INFORMAȚII PRIVIND
ISTORIA ORAȘELOR**

Nr. 153

Sibiu, martie-mai 2011

**Academia Română
Comisia de Istorie a Orașelor
din România**

Muzeul Brăilei

Viața cotidiană urbană

BRĂILA

27-29 mai 2011

Sosirea participanților

Vineri, 27 mai 2011

Cazarea la Hotel Regal
Str. Mihail Sebastian, nr. 21

Deschiderea sesiunii

Vineri, 27 mai 2011, orele 15⁰⁰-15³⁰

Muzeul Brăilei
Piața Traian, nr. 3

Cuvinte de bun venit din partea autorităților locale
Cuvinte de salut din partea
Muzeului Brăilei și Comisiei de Istorie a Orașelor

Sesiune de comunicări Din istoria Brăilei

Vineri, 27 mai 2011, orele 15³⁰-17⁰⁰

Moderatoare: Stela Cheptea, Carmen Oprescu

Ionel Căndea (Brăila), *Viața cotidiană în portul Brăila (secolele al XVII-lea și al XVIII-lea)*

Spiridon Cristocea (Pitești), *Orașul Brăila în catagrafia din anul 1838*

Maria Stoica (Brăila), *Corespondență din Gand. Secvențe din viața unui student la Drept*

Virgiliu Z. Teodorescu (București), *Preocupări în veacurile XIX-XX pentru înzestrarea forului public brăilean cu simboluri menite a evoca posterității oameni și pilduitoare fapte*

Discuții / Pauză

Sesiune de comunicări Viața cotidiană urbană în secolele al XIV-lea – al XVIII-lea

Vineri, 27 mai 2011, orele 17⁰⁰-19⁰⁰

Moderatori: Vasile Ciobanu, Dragoș Măndescu

Stela Cheptea (Iași), *Biserica în viața cotidiană urbană*

Maria-Emilia Țiplic (Sibiu), *Considerații privind locuințele patricienilor din principalele orașe ale Transilvaniei (secolele XIV-XV)**

Cristian Nicolae Apetrei (Galați), *Despre un izvor mai puțin cunoscut și valoarea sa pentru reconstituirea vieții cotidiene la reședințele boierești din mediul urban, în secolul al XVI-lea*

Bogdan Andriescu (Sibiu), *Aspecte privind alimentația în Transilvania secolelor XVI-XVII. Consumul de vin în mediul urban***

Laurențiu Rădvan (Iași), *Considerații cu privire la practicile cămătarilor străini din orașele Moldovei (secolele XVII-XVIII)*

Anda-Lucia Spânu (Sibiu), *Scene de viață cotidiană din secolul al XVIII-lea în vederi urbane ale pictorului Luigi Mayer***

Discuții / Pauză

ADUNAREA GENERALĂ a Comisiei de Istorie a Orașelor din România

Vineri, 27 mai 2011, orele 19⁰⁰-20³⁰

Ordinea de zi:

Raport de activitate pe anii 2010-2011 / Diverse / Discuții

Cina

Sesiune de comunicări Viața cotidiană urbană în secolele al XIX-lea – al XX-lea

Sâmbătă, 28 mai 2011, orele 09⁰⁰-13⁰⁰

Moderatori: Ionel Căndea, Laurențiu Rădvan

Constantin Ardeleanu (Galați), *Viața cotidiană în marile porturi dunărene în relatările călătorilor străini (1829-1853)*

Marius Păduraru, George Ungureanu (Pitești), *Realități socio-demografice oglindite în catagrafia orașului Argeș (astăzi Curtea de Argeș) din anul 1834*

Dan Dumitru Iacob (Sibiu), *Elitele și viața muzicală din Iași și București la mijlocul secolului al XIX-lea**

Monica Mureșan, *Urbanitate și moralitate la sfârșitul epocii moderne. Influența moravurilor citadine asupra zonelor rurale limitrofe*

Viorel Gheorghe (Buzău), *Secvențe din viața cotidiană buzoiană. Petrecerea timpului liber 1870-1914*

Daniela Giugea (Pitești), *Viața cotidiană în orașul Curtea de Argeș la sfârșitul secolului al XIX-lea, începutul secolului XX*

* Participarea a fost posibilă prin finanțarea oferită de Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013, cofinanțat din Fondul Social European, în cadrul proiectului POSDRU/89/1.5/S/61104.

** Această lucrare a fost realizată în cadrul proiectului „Valorificarea identităților culturale în procesele globale”, cofinanțat de Uniunea Europeană și Guvernul României din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013, contractul de finanțare nr. POSDRU/89/1.5/S/59758.

Carmen Oprescu (Pitești), *Grădina publică „Merci”, spațiu al vieții cotidiene din Câmpulungul Muscelului în epoca modernă*

Discuții / Pauză

Emil Păunescu (Giurgiu), *Bivolarii, trăsurile și transportul urban în Giurgiu modern*

Dragoș Măndescu (Pitești), *Coordonatele și dinamica funcțiunii de loisir a orașului Pitești, din secolul al XIX-lea până astăzi*

Nadia Manea (București), *Comerț, reclame și bani în Bucureștiul ocupat (1916 – 1918)*

Sanda Nastasia Baboniu (Drobeta – Turnu Severin), *Viața culturală severineană din primul deceniu interbelic și locul Palatului Culturii în ansamblul ei*

Ion Zainea, Gabriel Moisa (Oradea), *Aspecte ale vieții cotidiene din Oradea interbelică*

Vasile Ciobanu (Sibiu), *Viața culturală cotidiană a germanilor din Sibiu în anii interbelici***

Doina Dascălu (Iași), *Consecințe nefaste ale unor reabilitări urbane ieșene*

Discuții / Pauză de prânz

Muzeul Brăilei prezență cotidiană în urbea de astăzi

Sâmbătă, 28 mai 2011, orele 14⁰⁰-16⁰⁰

Vizită de documentare la Mănăstirea Măxineni

Sâmbătă, 28 mai 2011, orele 16⁰⁰-20⁰⁰

Cina

Vizită de documentare în port și pe Dunăre Duminică, 29 mai 2011, orele 10⁰⁰-12⁰⁰

Plecarea participanților